

MOODULI RAKENDUSKAVA

Sihtrühm: Puukooliaedniku, tase 4, kutsehariduse taotlejad

Õppevorm: mittestatsionaarne

Moodul V_11	<i>Valikpraktika</i>	<i>Mooduli maht 6 EKAPit</i>
Mooduli vastutaja	Merle Koorts	
Mooduli õpetajad	Merle Koorts	
Mooduli eesmärk	Õpetusega valmistatakse õppija ette tõendama aedniku kompetentse õppija poolt valitud kitsamas valdkonnas (erinevate valikute väljundid allpool)	
Nõuded mooduli alustamiseks:	Läbitud või läbimisel moodulid nr P_2 kuni P_6 ning nr P_8.	
Nõuded mooduli lõpetamiseks:	Moodul hinnatakse mitteeristavalt. Moodul loetakse sooritatuks, kui kõik õpiväljundid on saavutatud lävendi tasemel. Lävendite saavutamist tõendab õppija oma tööpassi ja portfoolioga.	
Õpiväljundid (ÕV)	<p>13A. Rakendab ilupuuistikute paljundamiseks ja kasvatamiseks sobivaid töövõtteid, lähtuvalt sortimendist, taimede bioloogiast ning ettevõttes kasutatavast tehnoloogiast:</p>	<ul style="list-style-type: none"> • valib sobiva paljundusviisi, lähtuvalt paljundatava kultuuri bioloogiast, liigist, sordist ja majandusliku optimumi kriteeriumist • varub seemet, vajadusel stratifitseerib neid ning külvab kas avamaale või katmikalale, sh lavad; • hindab paljundus- ja istutusmaterjali ja klassifitseerib vastavalt nõuetele; • lõikab ning istutab ilupuude ja –põõsaste suvi- ning talipistikuid; • poogib, valides pookeviisi lähtuvalt aastaajast ning pookekomponentide iseloomust; • koolitab taimi kas käsitsi või masinaga; vajadusel potistab; • hooldab ilupuude külve ja koole; • koristab (kaevab välja) ning ladustab saagi (toodangu); • töötab müügiplatsil ning turustab taimi avamaalt; • väärtustab kutse-eeetika norme.

Õpiväljundid (ÕV)	13B. Rakendab metsataimede paljundamiseks ja kasvatamiseks sobivaid töövõtteid, lähtuvalt kasvatavatest puuliikidest ning ettevõttes kasutatavast tehnoloogiast:	<ul style="list-style-type: none"> • on teadlik metsaseemne varumise võimalustest ning seemnete kvaliteedinormidest; • külvab seemneid käsitsi, käsikülvikuga või töötab külviliinil, lähtuvalt ettevõttes kasutatavast tehnoloogiast;
	13C. Rakendab viljapuude paljundamiseks ja kasvatamiseks sobivaid töövõtteid, lähtuvalt sortimendist, taimede bioloogiast ning ettevõttes kasutatavast tehnoloogiast:	<ul style="list-style-type: none"> • hindab paljundus- ja istutusmaterjali ja klassifitseerib vastavalt nõuetele; • hooldab metsataimede külve; • kaevab seemikuid välja, sorteerides neid suuruse ja kvaliteedi järgi ning pakendades kas säilitamiseks ja turustamiseks või koolitamiseks; • koolitab seemikuid kas käsitsi või masinal, lähtuvalt ettevõttes rakendatavast tehnoloogiast; • hooldab istikutekoole; • osaleb taimede sisetransporditöödel; • väärtustab kutse-eeskrite norme. <ul style="list-style-type: none"> • mõistab pookealuse tüübi mõju viljapuu kasvatugevusele ning külmakindlusele; • varub pookoksi ja tagab nende säilivuse; • hindab paljundus- ja istutusmaterjali ja klassifitseerib vastavalt nõuetele; • poogib viljapuid, lähtuvalt pookimisbioloogiast; • hooldab poogendeid; • koolitab (potistab) taimi ja hooldab istikuid erinevatel väljadel; • varub ja istutab marjapõõsaste pistoksi ning tagab nende juurdumiseks vajaliku režiimi; • kaevab istikuid välja, sorteerib, etiketib, paigutab muldkraavi või pakendab müügiks; • väärtustab kutse-eeskrite norme.

Õpiväljundid (ÕV)	13D. Rakendab õigeid võtteid, töötades istikute jaemüügifirma müügiplatsil (müügisaalis) ning laos:	<ul style="list-style-type: none"> • on teadlik praktikaettevõttes müüdavate taimede sortimendist; omab ülevaadet ettevõtte poolt edasimüüdavate teiste kaupade (väetised, potid, kiled, tööriistad jm) sortimendist; • hindab paljundus- ja istutusmaterjali ja klassifitseerib vastavalt nõuetele; • omab ülevaadet müügisaali (müügiplatsi) organiseerimisest, orienteerudes kaupade paigutuses; • täiendab esil olevate kaupade varusid • hoolitseb müügiplatsil olevate taimede eest, neid kas korrastades, kastes või väetades; • korrastab platsil olevate taimede paigutust; • hoolitseb laos olevate taimede eest • suhtleb klientidega, andes neile selgitusi erinevate taimede kasutusvõimaluste ning kasvukohanõuete kohta • väärtustab kutse-eetika norme
--------------------------	---	---

Mooduli maht kokku 156 tundi, millest iseseisev töö moodustab 12 tundi; praktikakohaks sobivad aiandid, puukoolid, taimlad, istikute jaemüügifirmad jm. Praktika on soovitatav läbida ühes ja samas ettevõttes.

Teemad, alateemad	K	IT	P	ÕV nr	Õppemeetodid	Hindamine	Hindamiseetodid	Hindamiskriteeriumid
								Lävend (3 või arvestatud)
13.1. Praktika korraldus ja planeerimine	0	12	0	13A – 13D	Päringud. Töö dokumentidega. Tööpassi täitmine. Töö portfoolioga.	Mitteeristav	Andmed lepingu koostamiseks praktikakorraldajale, 3-poolse praktikalepingu digi- allkirjastamine. Portfoolio esitamine Aiandusliidule ja koolile.	Õppija on asetunud 3-poolse praktikalepingu osapooleks ning täidab lepingust tulenevaid kohustusi. Praktikaettevõtte hinnang õppija sotsiaalsetele oskustele tõendab õpiväljundite saavutamist.
1.1. Praktikakoha valik		6	0					
1.2. Praktikadokumentatsioon ja selle täitmise kord; dokumentide täitmine.		6	0					

13A. Ilupuukoolid	0	0	144	13A	Praktiline töö. Töö portfoolio	Mitteeristav	Tööpass ja portfoolio.	Teeb ettepanekuid ilupuude paljundusviisi valikuks, lähtuvalt paljundatava kultuuri bioloogiast, liigist, sordist ja majandusliku optimumi kriteeriumist. Varub ning töötleb seemet, tagades seemnete säilivuse; vajadusel stratifitseerib neid. Külvab seemneid kas avamaale või katmikalale, valides õigesti külvisügavuse ning –tiheduse. Lõikab ning istutab ilupuude ja –põõsaste pistikuid. Poogib, valides pookeviisi lähtuvalt aastaajast ning pookekomponentide iseloomust; töö kvaliteet tagab professionaalsete töötajatega võrreldava kokkukasvamise protsendi. Jälgides õige istutussügavuse nõuet, koolitab taimi kas käsitsi või masinaga; vajadusel potistab. Hooldab ilupuude külve ja koole: kobestab, rohib, kõplab, väetab, kastab ning jälgib taimede sanitaarset seisundit, sekundes taimehaiguste või –kahjurite avastamisel. Koristab (kaevab välja) ning ladustab saagi (toodangu). Töötatab müügiplatsil ning turustab taimi avamaalt. Väärtustab kutse-eeetika norme. Kirjeldab puukooli kohustusi (õigusakte ja dokumente) taimeterwise tagamisel.
13A.1. Ilupuude ja põõsaste paljundusviisid	0	0	16					
13A.2. Istutusmaterjali tüübid ja kvaliteet								
13A.3. Maapinna (külvi-substraadi) ettevalmistamine, seemnete külv ja külvide hooldamine			20					
13A.4. Pistokste tegemine			20					
13A.5. Pookimine			24					
13A.6. Koolitamine ja koolide hooldamine			24					
13A.7. Taimede väljakasvatamine, ladustamine ja turustamine			20					
13A.8. Taimekaitse			20					

13B. Metsataimlad	0	0	144	13B	Praktiline töö. Töö portfoolioga	Mitteeristav	Tööpass ja portfoolio	Õppija mõistab seemnepassil olevat informatsiooni ning eristab erinevate puuliikide seemneid. Külvab seemneid käsitsi või käsikülvikuga või töötab külviliinil, lähtuvalt ettevõttes kasutatavast tehnoloogiast. Hooldab metsataimede külve: kobestab, õhustab, eemaldab umbrohtusid ja samblikke, väetab, kastab ning jälgib taimede sannaarset seisundit ning võimalike puudusnähtude ilmumist. Kaevab seemikuid välja, sorteerides neid suuruse, edasise kasutuse ja kvaliteedi järgi ning pakendab kas säilitamiseks ja turustamiseks või koolitamiseks. Õppija koolitab seemikuid kas käsitsi või masinal, lähtuvalt ettevõttes rakendatavast tehnoloogiast. Hooldab istikutekoole, neid vastavalt vajadusele kas kobestades, rohides, väetades või kastes. Õppija osaleb taimede sisetransporditöödel ning väärtustab kutse-eeskriitika norme.
13B.2. Metsakultiveerimis- materjali liigid ja kvaliteet ning kasutatavad puuliigid	0	0	8					
13B.3. Metsataimede kasvatamise tehnoloogiad, infrastruktuur ja masinad ning seadmed			24					
13B.4.Külvide tegemine								
13B.5. Seemikute väljakaevamine, sorteerimine ja ja koolitamine			32					
13B.6. Külvide ja koolide hooldustööd			28					
13B.7. Taimede väetamine metsataimlas; puudusnähtud			16					
13B.8. Taimehaiguste profülaktika ja tõrje			16					
13B.9.Taimede väljakaevamine ja pakendamine müügiks			8					
13B.10.Metsaseadus			4					

13C. Viljapuukoolid	0	0	144	13C	Praktiline töö. Töö portfoolioga	Mitteeristav	Tööpass ja portfoolio.	Õppija sorteerib pookealuseid suuruse ja kvaliteedi järgi ning valmistab neid ette pookimiseks. Lõikab õigel aastajal pookoksi, markeerib ja pakendab need ning tagab nende säilivuse kuni pookimistööde alguseni. Poogib (ok-sastab ja silmastab) viljapuid, lähtuvalt pookimisbioloogiast, liigist ja pookimisajast, tehes tööd professionaalse töötajaga võrreldava produktiivsusega. Hooldab poogendeid; koolitab (potistab) taimi ja hooldab istikuid erinevatel väljadel, sh kujundades istikutele sümmeetrilise võra.
13C1. Viljapuude liigid ja sordid	0	0	8					Lõikab ja ja istutab marjapõõsaste pistoksi ning tagab nende juurdumiseks vajaliku režiimi. Kaevab istikuid välja, sorteerib, etiketib, paigutab muldkraavi või pakendab müügiks. Väärtustab kutse-eeskirja norme.
13C2. Marjapõõsaste liigid ja sordid								
13C3. Emaistandud ja pookealustemajandus			8					
13C4. Viljapuude pookimine			40					
13C5. Poogendite hooldus			8					
13C6. Istikute koolitamine			24					
13C7. Koolide hooldus, sh võrakujundus			40					
13C8. Marjapõõsaste paljundamine			8					
13C9. Istikute väljakaevamine, sorteerimine, markeerimine ja pakendamine			8					

13D. Istikute jaemüük	0	0	144	13D	Praktiline töö. Töö portfoolioga	Mitteeristav	Tööpass ja portfoolio.	Õppija tunneb ära edasimüüdavad taimed ning selgitab nende omadusi, sh kasvukohanõudeid. Omab ülevaadet ettevõtte poolt edasimüüdavate aiakaupade (väetised, potid, kiled, tööriistad jm) sortimendist, paigutusest ning kasutamisest. Leiab müügiplatsilt vajalikud taimed ja materjalid ning hoiab müügiplatsi korras; vajadusel täiendab müügiplatsi (müügisaali) kaubavarusid. Hoolitseb müügiplatsil ja laos olevate taimede eest, neid kas korrastades, kastes, väetades või nende paigutust korrastades. Suhtleb klientidega, andes neile selgitusi erinevate taimede kasutusvõimaluste ning kasvukohanõuete kohta. Väärtustab kutse-eeetika norme.
13D1. Kaubatundmine (istikud, aiandustooted ja abimaterjalid)	0	0	40					
13D2. Müügisaali või müügiplatsi organiseerimine								
13D3. Istikute ja laovarude hooldamine			40					
13D4. Klienditeenindus			64					

Kasutatav kirjandus:

1. Luua Metsanduskooli praktikakorralduse kava <https://www.luua.ee/userfiles/praktika/praktikakorralduskava.pdf>